

Diamond Harbour Women's University
M.A. 3rd Semester Examination 2021
Subject: Sanskrit
Paper: San/Th/3S/301
Sanskrit Poetics

Time: 2 Hours

Full Marks: 40

Answers to the questions should be written in the candidates own words as far as practicable.

विभाग:-क (साहित्यदर्पणे प्रश्नाः)

A. अधोलिखितेषु यथेच्छं प्रश्नद्वयं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च व्याख्यायताम्। 5X2=10

1. शरदिन्दुसुन्दररुचिश्वेतसि... इत्यादिश्लोकं व्याख्यायताम्।
2. साहित्यदर्पणकारोक्तं काव्यलक्षणं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत।
3. कीटानुविद्धरत्नादिसाधारण्येन काव्यता... इत्यादिश्लोकं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्।

B. अधोलिखितेषु एकं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च व्याख्यायताम्। 10X1=10

1. काव्यप्रकाशकारोक्तं काव्यलक्षणं यथाग्रन्थं खण्डयत।
2. काव्यस्य माहात्म्यं प्रयोजनं च वर्णयत।

विभाग:-ख (काव्यप्रकाशे प्रश्नाः)

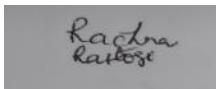
C. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रश्नद्वयं समाधेयम्। 5X2=10

1. उपमालङ्कारः।
2. श्लेषालङ्कारः।
3. समासोक्ति-अलङ्कारः।
4. रूपकालङ्कारः।

D. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्य उत्तरं लिख्यताम्। 10X1=10

1. वक्रोक्तेः स्वरूपं प्रदर्श्य तस्य भेदान् सोदाहरणं प्रतिपादयत।
2. यमकालङ्कारं सोदाहरणं निरूप्य लाटानुप्रासतो भेदः प्रदर्शनीयः।

कृपया उत्तरपुस्तिकां somnathbulet@gmail.com इति ईमेले प्रेषयतु।

Diamond Harbour Women`s University

M.A.3rd Semester Examination 2021

Subject: Sanskrit

Paper: SAN/Th/3S/ 302

Poetics & History of Sanskrit Poetics

F.M.-40

Time:2 Hours

Answers to the questions should be written in the candidates own words as far as practicable.

विभाग-क (काव्यप्रकाशे प्रश्नाः)

1. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः। 10x1=10
- क) आचार्यमम्मटदिशा काव्यलक्षणं प्रतिपाद्य काव्यशास्त्रीयाचार्यानुसारेण तस्य समालोचना क्रियताम् ।
- ख) 'संकेतितश्चतुर्भेदो जात्यादिर्जातिरेव वा' इति कारिकांशं सम्यग् व्याख्यायताम् ।
- ग) लक्षणालक्षणं सोपपत्तिं सोदाहरणं च व्याख्याय तस्याः भेदाः संक्षिप्य प्रदर्शनीयाः।
2. अधोलिखितेषु कारिकांशद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्यायताम्। 5x2=10
- क) नियतिकृतनियमरहितां ह्लादैकमयीमनन्यपरतन्त्राम्।
- ख) काव्यज्ञशिक्षयाभ्यास इति हेतुस्तदुद्भवे ।
- घ) यस्य प्रतीतिमाधातुं लक्षणा समुपास्यते।
फले शब्दैकगम्येऽत्र व्यञ्जनान्नापरा क्रिया॥
- ङ) ज्ञानस्य विषयो ह्यन्यः फलमन्यदुदाहृतम्।

विभाग-ख (काव्यशास्त्रेतिहासे प्रश्नाः)

3. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः। 10x1=10
- क) संस्कृतकाव्यशास्त्रस्य अलङ्कारसम्प्रदायस्य स्वरूपं निरूप्यताम्।

- ख) वामनाचार्यस्य रीतिसम्प्रदायस्य विवेचनं क्रियताम् ।
ग) काव्यशास्त्रस्य औचित्यसम्प्रदायस्य स्वरूपं विशदीक्रियताम् ।

4. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयम् ।

5x2=10

- क) आनन्दवर्धनाचार्यः।
ख) आचार्यविश्वनाथः ।
ग) आचार्यकुन्तकः।
घ) पण्डितराजजगन्नाथः।

कृपया उत्तरपुस्तिकां rachna.rastogi@gmail.com इति ईमेले प्रेषयतु ।

Rachna
Rastogi

Diamond Harbour Women`s University

M.A.3rd Semester Examination 2021

Subject: Sanskrit

Paper: SAN/Th/3S/ 303 A

Epic Literature

F.M.-40

Time:2 Hours

Answers to the questions should be written in the candidates own words as far as practicable.

विभाग: - क: (कुमारसम्भवे प्रश्नाः)

1. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः। 10x1=10

- क) पार्वत्याः तपस्यां यथाग्रन्थं वर्णयत।
ख) आश्रमवर्णनं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत।

2. अधोलिखितेषु यथेच्छं श्लोकद्वयं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च व्याख्यायताम्। 5x2=10

- क) स्वयं विशीर्णद्रुमपर्णवृत्तिता परा हि काष्ठा तपसस्त्वया पुनः।
तदप्यपाकीर्णमतः प्रियंवदां वदन्त्यपर्णेति च तां पुराविदः॥
ख) अयाचितोपस्थितमम्बु केवलं रसात्मकस्योडुपतेश्च रश्मयः।
बभूव तस्याः किल पारणाबिधिर्न वृक्षवृत्तिव्यतिरिक्तसाधनः॥
ग) मनीषिताः सन्ति गृहेषु देवतास्तपः क्ववत्से क्वच तावकं वपुः।
पदं सहेत भ्रमरस्य पेलवं शिरीषपुष्पं न पुनः पतत्रिणः॥

विभाग:- ख: (नैषधीयचरिते प्रश्नाः)

3. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः। 10x1=10

- क) 'नैषधं विद्वदौषधम्' इति प्राच्योक्तिं नैषधीयचरितकाव्यस्थैरुदाहरणैर्व्याख्यायताम्।
ख) राज्ञो नलस्य चरितं नैषधीयचरितानुसारि वर्णयताम्।
ग) 'नैषधे पदलालित्यम्' इति प्राचां सुधीनां सूक्तिः समीक्षणीया।

4. अधोनिर्दिष्टेषु पद्येषु पद्यद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्यायताम्।

5x2=10

- क) अधीतिबोधाचरणप्रचारणैर्दशाश्रुतस्रः प्रणयन्नुपाधिभिः।

चतुर्दशत्वं कृतवान् कुतस्स्वयं न वेद्मि विद्यासु चतुर्दशस्वयम् ॥
ख) विभज्य मेरुर्न यदर्थिसात्कृतो न सिन्धुरुत्सर्गजलव्ययैर्मरुः।
अमानि तत्तेन निजायशोयुगं द्विफालबद्धाश्चिकुराःशिरस्थितम्॥
ग) अकारि तेन श्रवणाऽतिथिर्गुणः क्षमाभुजा भीमनृपात्मजाश्रयः।
तदुच्चधैर्यव्ययसंहितेषुणा स्मरेण च स्वात्मशरासनाश्रयः ॥
घ) महारथस्याध्वनि चक्रवर्तिनः परानपेक्षोद्वहनाद्यशस्सितम् ।
रदावदातांशुमिषादनीदृशां हसन्तमन्तर्बलमर्वतां रवेः॥

कृपया उत्तरपुस्तिकां rachna.rastogi@gmail.com इति ईमेले प्रेषयतु ।

Diamond Harbour Women's University
M.A. 3rd Semester Examination 2021
Subject: Sanskrit
Paper: San/Th/3S/303C
Vedanta Philosophy

Time: 2 Hours

Full Marks: 40

Answers to the questions should be written in the candidates own words as far as practicable.

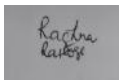
विभाग:-क (ब्रह्मसूत्रे प्रश्नाः)

- A. अधोलिखितेषु यथेच्छं प्रश्नद्वयं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च व्याख्यायताम्। 5X2=10
1. पञ्चख्यातयः निगद्यन्ताम्।
 2. किमर्थं ब्रह्मजिज्ञासा कर्तव्या?
 3. 'तत्तु समन्वयात्' इत्यत्र कथं समन्वयः प्रदर्शितः?
- B. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्य व्याख्या क्रियताम्। 10X1=10
1. अध्यासभाष्यस्य तात्पर्यम् आलोच्यताम्।
 2. 'जन्माद्यस्य यतः' इत्यत्र प्रतिपादितं ब्रह्मस्वरूपं स्वभाषया वर्णयताम्।

विभाग:-ख (वेदान्तपरिभाषायां प्रश्नाः)

- C. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रश्नद्वयं समाधेयम्। 5X2=10
1. यदविद्याविलासेन... इत्यादिश्लोकं यथाग्रन्थं वर्णयत।
 2. धारावाहिकबुद्धिस्थले प्रमालक्षणस्याव्याप्तिं निवारयताम्।
 3. चक्षुरादेः प्रमाणत्वं प्रतिपादयत।
- D. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्य उत्तरं लिख्यताम्। 10X1=10
1. प्रमालक्षणं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत।
 2. प्रत्यक्षप्रमां सलक्षणं प्रतिपादयत।

कृपया उत्तरपुस्तिकां somnathbulet@gmail.com इति ईमेले प्रेषयतु।

DHWU
M.A. 3rd SEMESTER EXAMINATION 2021

Subject- Sanskrit
Paper- SAN/TH/3S/305A
Dramatic Literature

Time: 2 Hours

Full Marks : 40

Answers to the questions should be written in the candidates own words as far as practicable.

विभाग:- कः

मुद्राराक्षसे प्रश्नाः

- A) एकस्य उत्तरं ग्रन्थदिशा प्रदेयम्।** 10x1=10
- क) चाणक्यस्य चरित्रचित्रणं कुरुत ?
ख) राक्षसस्य चरित्रचित्रणं कुरुत ?
- B) यथेच्छं प्रश्नद्वयं सुरगिरा व्याख्यायताम्।** 5x2=10
- क) चीयते बालिशस्यापि सत्क्षेत्रपतिता कृषिः।
न शान्तेः स्तम्भकरिता वप्तर्गुणमपेक्षते।
ख) स्वयमाहृत्य भुञ्जाना वलिनोऽपि स्वभावतः।
गजेन्द्राश्च नरेन्द्राश्च प्रायः सीदन्ति दुःखिता।
ग) बुद्ध्या निगृह्य वृषलस्य कृते क्रियाया
मारण्यकं गजमिव प्रगुणो करोमि।
घ) प्रकृत्या वा काशप्रभव कुसुम प्रान्त चपला
पुरन्धीणां प्रज्ञा पुरुषगुणविज्ञान विमुखी।

विभाग:- खः

प्रबोधचन्द्रोदये प्रश्नाः

- C) एकस्य उत्तरं ग्रन्थदिशा प्रदेयम्।** 10x1=10
- क) विवेकमहामोहयोः विरोधे सति अन्तिमे कस्य कथं जयः ?
ख) प्रबोधचन्द्रोदयनाटके विष्णुभक्त्याः माहात्म्यं व्याख्यात ?
- D) यथेच्छं प्रश्नद्वयं सुरगिरा उत्तरत।** 5x2=10
- क) प्रबोधचन्द्रोदयनाटके प्रतिफलितम् अद्वैतदर्शनं व्याख्यात ?
ख) कथं प्रबोधोदयः सम्भवति ?
ग) “यन्नास्ति एव तदस्ति वस्तु इति मृषा” इति उक्तिम् आलोचयत ?

Answer Script must be sent to

sushamasaren90@gmail.com

ॐ ॐ ॐ

